

کازیوه ساج

"هەر ئیستا ده‌بیینم و پێی ده‌لیم مه‌حاله ئه‌وه‌ی خه‌ونی پێوه ده‌بینی بیته‌دی، هاتنه‌ دی ئه‌و خه‌ونه‌ی تو ئاماده‌ باشی منی ده‌ویت، منیش هه‌رگیز ئاماده‌نیم که‌س ته‌زیحاتم پێ بکات ... چونکه‌ من خه‌ونی که‌سیک بووم که‌لیم تی نه‌گه‌شت و منیش له‌ به‌رئه‌وه‌ی خۆشم ده‌ویست وازم لێ هیناو دوورکه‌وته‌وه‌ ئاخ‌ر خۆشه‌ویستی بێ ئه‌نجام به‌رق کو‌تایی دیت، منیش نه‌مه‌ده‌ویست رقم لێی بیت ... خۆ له‌."

به‌ ژنه‌کانی نیو کو‌شکه‌ سپیه‌ شووشه‌ ره‌شه‌که‌ش ئه‌لیم ئیوه‌ خۆتان هه‌ست به‌که‌مسهری ده‌که‌ن نه‌خیر نیرگزی و ده‌تانه‌وی گه‌ر ژنانی دی خه‌لکانی ئاسایی یا هه‌ژار خۆشی ده‌وین ئیوه‌ ژهنرال خۆشی بوین، یا تووشی خه‌موکی بوون و سه‌ماکانی ژهنرال ده‌تانخاته‌ پیکه‌نین ... نه‌خیر تووشی هه‌ستریاو ئه‌لکترابیت و ئۆدی و هه‌موو شته‌ نه‌شیاوه‌کانی دنیا بوون ... ده‌نا ژهنرال ئیوه‌ی بۆچییه‌ لێره‌دا کو‌تان بکاته‌وه‌؟ خۆ ئه‌وه‌ی ئیوه‌ خه‌وتان پێوه‌ ده‌بینی وله‌ پیناویدا خۆتان ته‌سلیم به‌و ئاکامه‌ کرد ئه‌وه‌بوو ببن به‌شاژنی نیو ژنان، هه‌ندیکی دیشتان له‌ پیناوی خۆش گوزه‌رانی ژیان و رزگاربوون له‌ هه‌ژاری ئه‌وه‌تان کرد ... خۆ هه‌ندیکشان شانازی به‌وه‌وه‌ ده‌که‌ن که‌ ژهنرال بۆ رابواردن رایگرتوون، هه‌میشه‌ له‌ هه‌ولێ ئه‌وه‌دان بگه‌ن به‌ هه‌موو ژهنراڵه‌کانی جیهان و دوايش ناویان به‌ین و بلین په‌نجه‌ی پیاویکی ناودار هه‌موو له‌شی هه‌نوین، ئه‌ی ماسوشیته‌ ئه‌وانی دیشتان مه‌گه‌ر هه‌ر به‌ته‌نها نه‌په‌ و نرکه‌و ناله‌ی ژهنرال بتوانیت به‌باشی ئازارتان بدات، ئه‌ی ئه‌وانه‌تان که‌ کوره‌کانتان گیراوه‌و له‌ پیناوی مانه‌وه‌ی ژیاناندا سازش به‌هه‌موو شتیکی ده‌که‌ن، چه‌ند بیژم له‌ ژهنرال دیته‌وه‌ خۆ ته‌سلیم ده‌بیت به‌ هه‌موو شتیکی، باوه‌رناکه‌م له‌و ممله‌که‌تی ژنانه‌دا که‌سیکیشیان خۆشیان بویت، نا نا خۆ ئه‌میش ئه‌و ژهنراڵه‌ پاله‌وانه‌ نییه‌ که‌سالانیکی من".

ده‌نگیکی نه‌په‌ ئاسا له‌و ژوره‌ی که‌ ده‌رگاکه‌ی له‌ سه‌ر ئه‌و ته‌لاره‌ بوو پێیان ده‌گوت ژووری چاوه‌ران کردن ئه‌م و چه‌ندین که‌سی دی له‌سه‌ر کورسیه‌ ساردووته‌زیوه‌کانی چاوه‌روانیان ده‌کرد رایچه‌له‌کانه‌ و به‌ ئاگای هینایه‌وه‌، به‌لام ئه‌و ده‌نگه‌ هیچ له‌لای نامۆ نه‌بوو، هه‌ر به‌و ده‌نگه‌ ده‌چوو که‌ چه‌ندین جار ووشه‌ی جوان و شیرینی لێ بیستبوو، حه‌یفی لیده‌هات ده‌نگیکی له‌و جووره‌ ئیستا هاوار ئه‌کات و ئه‌نه‌پینی

- ده‌رگای ته‌ویله‌کانی دیوی ئه‌و دیوی ماله‌که‌ش بکه‌نه‌وه‌ و فتیله‌ بێ نه‌وته‌کانیشی تی به‌رن با روناک بیت بۆ لیشاوه‌ ژنه‌ تایبه‌تیه‌کانم هه‌ ها ها ئیتر ته‌واو کانی هه‌ر یه‌ک جار خۆشه‌ ئاوی لێ بخۆیته‌وه‌ به‌لام من وه‌کو ووتویانه "کاتیکی ئاوت لێ خوارده‌وه‌ به‌ردی تی مه‌گره‌" به‌وه‌فا ده‌بم به‌رامبه‌ریان وله‌ ساختومه‌نه‌که‌مدا کاریان بۆ دابین ده‌که‌م به‌ردیان تی ناگرم.

ئه‌م ده‌نگه‌ به‌ ته‌واوی له‌و ده‌نگه‌ ده‌چوو که‌ چه‌ندین جاربه‌ سه‌رپه‌ی خۆشه‌ویستی و به‌ئاکام گه‌شتن و دلسۆزی دل وده‌روونی ئه‌می پێکردبوو ئه‌و ده‌نگه‌ دلپه‌ره‌ له‌بێ هه‌لوێستی مرۆقه‌کاندا باسی جوورته‌تی ده‌کردو له‌ خیانه‌تدا باسی پاکێ ده‌کرد، ئه‌و ده‌نگه‌ ته‌نها له‌ سه‌دادا له‌م ده‌چیت ئه‌و هه‌رگیز له‌ ره‌فتاردا وه‌کو ئه‌م نه‌بوو وه‌کو ئه‌م له‌ ژووری چاوه‌رانکردنه‌که‌یدا رای نه‌ده‌گرت، به‌لکو لای سه‌کرته‌یه‌ تایبه‌تیه‌کانی خۆی دایده‌نا و هه‌ر که‌ میوانه‌که‌ی ژوره‌وه‌ ده‌رپۆشت فه‌رموو له‌م ده‌کرا ئه‌و ده‌نگه‌ی له‌ هه‌موو په‌یوه‌ندی کردنه‌کاندا کاتی به‌ ویستی ئه‌م ده‌گونجاند نه‌ک کات و کاری خۆی " نه‌ ئه‌م ده‌نگه‌ ته‌نها له‌و ده‌نگه‌ ده‌چیت ده‌نا هه‌رگیز پێی ناگری هینده‌ی ده‌نگه‌که‌ی من دلپه‌ره‌ مه‌زن بیت، ئه‌و ده‌نگه‌ چه‌ندین خۆشم ئه‌وی ی به‌ گوێی مندا داوه‌، گه‌ر ئه‌و بوایه‌ ئیستا هه‌ر به‌زانینی که‌ من لێرم خیرا ده‌یکردمه‌ ژووره‌وه‌ و قسه‌ی خۆم له‌ گه‌ل ده‌کرد یا هیچ نه‌بێ که‌ ده‌یزانی من گویم لێهه‌رگیز وا توندو تیژ خۆی پیشان نه‌ده‌دا، هه‌ر

بهو ناسکی جاران دهجولایهوه" مه بهستی له دهنگی ئەو ژەنرالە وەهیمیهیه که هۆش پەسەندی نەدەکرد هیندە به نمونە ی باسی دەکرد، وەهیمیک که له هەموو کەس بێ گەردتربیت مروقتربیت بەرۆشت ترو به هەلویست ترو ناشتی خوازتربیت، بی سی و دوو نەفرەتی له هەموو ئەو قسە و قسە لۆکانە دەکرد که لەسەری دەکرا نەک هەر ئەو بگرە ئەو نەدەشی بەرگری لێ دەکرد بەشان و بالی داوین پاک ی پەوشت و خواست چاک ی ئەو دەهات خەلک وای دەزانی نەخۆشی دەروونی هەیه به تایبەت که خەلک به جۆریکی دی باسی سیما یان دەکردو ئەمیش بەشیو هیهکی ئیجگار قۆزو شاسوار باسی دەکرد، هەتا ئەو پۆژە ی له گەرمە ی ماچ و راموساندا تەزووی گەرم ی پوومەتی راستی گری تێ بەردا ئەمیش سەرەتا وایزانیبوو، گالته ی له گەل دەکات. گەرچی له دلشیدا دەیگوت "به گالته ی بی ت چۆن به هەموو هیزی پیمدا دەمالیت، ئاخر هەر جاری به گالته مشتە کۆله یه کم لیدابی وزانیبیت سووکه ئازاریکی پی گەشتوو، حەزم به هەلۆه رینی پەنجە کانم کردوو، دە ی با بلین، گالته کردنی ئەو وایه".

نەخیر زلله لیدانی درێژە ی کیشاو، به پادەیهک که ئیتر ژمارهکانی لێ تیک چوو، نەیزانی چەند زلله ی لیداو، به لام زۆر شتی دەهات بەدلدا وەکو ئەو ه ی سەرەتا تەواو بەزەبی پیدا دەهاتەوه و دەترسا له وه ی تووشی باریکی دەروونی بووبیت ئەو کات ئەم هەردوو پوومەتی خۆ ی دەکات بەقوربانی، چۆن هەتا کهف و کۆلی دلی دەمرد ماچی دەکرد با هەتا ئەو کاتەش زلله ی لێ بدات، دوايش دەیگوت "من ئەو نەدم خۆش ویستوه که هەمیشە پاراومەتەوه به هەر قەدەر یک دەبی ت نەک تەنها ژیانم مردنیشم به دەستی ئەو بی ت نەک ئیزرائیل دەمەوی هەتا سنووری مردن بۆ ی بژیم بۆیه چاکتر وایه به دەستی ئەو بمرم بریا ئەمە پۆژی بەدی هیانی ئەو خۆزگە یه م دەبوو".

لەم کاتەدا بۆ تروسکه خۆشه ویستیهک دەگەرا له گەل لیدانە کهدا بیچیژی بۆیه به ووردی نیگای له چاوانی بری و ئەویش به هەموو هیزی زلله یه کی کیشا به سەر ئەو چاوانەیدا که چەندین جار دەیگوت ئەو چاوانە هی گریان نین چاوی خۆشه ویستین، لەو کاتەدا ئەم بە ناگا هاتبووه و زانیبووی به مە به ست دەدا به چاویدا، زانی ئەو لیدانی پاش تیر خوار دنه، به تایبەت بۆ یه که م جار له ژیانیدا یه کیک پی بلێ "هیچ و پوچ، بی ناموس، سۆزانی" ئەم ووشانە هیندە به سهختی پەردە ی گوپی دەسمی نەیدە زانی چی دیکه ی پی بلێ کاتیکیش به گەرووی پر گریانەوه پی ی گووت :-

- من ئیستا دەرکم به که سایه تی تۆ کرد که چیت، ئاکاری کهسانی وەکو تۆ هەر ئەو نەدە حیکمه تی تیدا دەبی ت.

قسە که ی تەواو نە کردبوو ژەنرالی گەوره ومەزن جانتایه کی ژانە ی به دەسته وه گرتبوو دە یگوت :-

- خیرا برۆ دەری با به فی شە کی کاسه ی سەرت لێ نە که مەوه.
- تۆ ژەنرالی شەرەکان وهاورپی فی شە ک و چهک که ی خۆشه ویستی زانیوه، که ئەوه حالت بوو له و شانۆ یه دا پۆلت دیاری نە کردایه، کهسانی وەکو تۆ دەبی هەر شانازی به شەرەکانه وه بکات.

"وامده زانی گوپی له دهنگی دلپه تی ودهنگی ناوه و هشی ئەلێ من له هەموو شەرەکاندا سەرکه وتووم تەنانەت له شەرە ژنیشدا چونکه گویم لێ بوو له ژیر لیوه وه درکاندی ژن بوو به وه ی له پیاو بدات تۆ زلله له من دەهیت، ئەو کات زانیم ژەنەرال پاش تیربوون حەز ناکات سیماشم ببینیت و تەنانەت مشتە کۆله و زلله خۆشه ویستی ئەسپایه کانیشی که لیم دەدا بۆ ئەوه ی هەست به بوونی بکه م له تەنیشتمه وه، به دوژمنایه تی دەزانی وتۆ له ی دەکاته وه بۆیه پی م گووت :-

- ژەنرال تۆ بەر دەوام خۆت به براوه دە زانیت به لام دەبی روژی ئەوه ت تێ بگه یه نم که تۆ ی براوه ی شەرپیکی دۆراویت.

-
- به لَام ده بێت ئه وه بزانیته له شه ره کاندای فرمیسی ژن و خوینی پیاو هیچ به هاو نرخیکی نییه .

- - که ههستت به وه کرد فرمیسی ئیمه به رامبه ر خوینی ئیوهیه ئه و کات ده زانیته براوه یه کی دؤراویت .
که ژهنرال جاریکی دی دهستی کرده وه به رامووسانی من و " کاتی دهنگی سکرته ره که به ئاگای هینایه وه بجیته ژووره وه، ته نها یه ک کهس له هۆلی چاوه پروان کردنه که دا مابوو، سه ره تا له هۆله که دا پیاویکی که له گه تی رهش بانگی ده کردی و ده جیته نیو ژووریکی بجوو کتر کچیکی زور جوانی نیمچه رووتی منالکار پیشوازی لی ده کردیت و ده بیردیته بهر ده رگاکه ی وله ده رگای ده داو کچیکی دی له سه ره هه مان ته رز فه رمووی لی ده کردیت و ده بیردیته وه نیو ئه و ژوره ی که کریستالی بنمیچ و چوارلای دیواره که ی هینده ئاوی ئالتون درابوون چاویان چه واشه ده کرد، له ژووره وهش چه ندین ژن به ده وری ژهنرالدا ده هاتن و ئاره زوه کانیان جی به جی ده کرد هه ندیکیشیان عه یب نه بیته

ئه مهش هه رگیز به و شیوه یه له که سیکی نه روانی بوو، چونکه یه که مجاری بوو ده رک به و راستیه بکات که پیشت نه ک هه رلیی یاخی بوو دا کۆکیشی لی ده کرد، ئه و کات زانی ئه و پاله وانه و هه میه یه ی ئه و دروستی کردوه جگه له ده م و چا و سیمایه کی تیک ترشا و نه فریناوی و تا وانکار هیچی دی نه بووه، له وه زیاتریش فریا نه که وت به رابردووی پر ئه ندیشه دا بجیته وه، ته نها شتیک که زیاتر له هه ر ئاکاریکی دیکه هۆشی داگیر کردبوو ئه وه بوو دوا جار له رچوووساندا به جیی هیشت و ئیستاش بورکانیکه له رق و توره ی بۆ راقه کردنی ئه مهش ته نها ئه وه ی به خه یالدا هات که ئه وانه ی دی هه موو نواندن بوون هه تا ئه می رازی کردوه ئیستاش پاش ئه وه ی که ئه م هیشتانه ی پرسیبوو کارت به من چیبوو، ئه و هاواری ده کرد پیوست ناکات هیچ بلیت. ئه مهش هه ر پاش ماوه ی خۆمه بیگه یه نن به ته ویله کان خۆتان ده زانن ئه مسال هه موو که له شه ره کانم پاش ئه وه ی له شه ره که له شه ردا ده دؤران خه ساندو مریشکه کانیش نیوه یان به ده ردی دلّه وه مردار بوونه وه و ئه وانه ی دیش له بهر ئه وه ی له کرکه وتن یاخی ببوون سه رمه برین، بۆیه ئیستا ئه و ته ویلانهم بۆ ئیوه و مانانه هه تا له سه ر ئه و هیلکه ماوانه بنیشن و هه لیان به یئن، ده مه وی سوود له ئیوه وه رگرم بۆ ئابووری ولات، ئه و کات سوودتان پی ده گه یه نم، له هه مووتان سوود وه رده گرم هه ر یه که به شیوه ی جیاواز.

١٩٩٩/١/٤